

**R. P. Ildephonsi Peñafiel E' Societate Jesu, Quondam In
Cusquensi Collegio Sacrae Theologiae Primarij
Antecessoris ... Theologia Scholastica Naturalis**

Peñafiel, Alonso

Lugduni, M.DC.LXXIIX.

5. Vbi tertia ratio pro nostra conclusione ponitur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95892](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95892)

est talis in aliquo genere absolute, ac simpliciter rerum ordinatur ad complendam rem absolute, & simpliciter talem illius genere; ergo est incompletum ens.

58 Torum hoc à posteriori evidenter demonstratur: ideo vnio substantialis in genere substantiæ, & substantia in illo genere non sunt species completæ substantiæ, quia sunt modi substantiales complentes substantiam in genere substantiæ; item inhærentiæ quantitatis, & qualitatis sunt incompletæ rationes, quia sunt modi in genere quantitatis, & qualitatis, quæ sunt res absolute, ac simpliciter, ac proinde nullo modo possunt esse species completæ quantitatis, & qualitatis; ergo omnis modus complens essentialiter aliquod genus absolute, ac simpliciter rerum non potest esse species completa in illo genere.

59 Minor prima, & præcipua sic demonstratur, quia per vos linea, & superficies sunt vniones ex natura sua, linea partium superficiei, & superficies partium corporis: sed omnis vnio rerum est modus illarum, quarum vnio est, sine vlla controversia apud Doctores, vt videre est in vnione essentiali qua constituitur homo in esse compositi, & qua vniantur partes essentielles illius, materia nimirum, & forma, & idem est de vnione, seu inhærentia qua vnitur accidens subiecto, &c. ergo linea, & superficies per vos sunt modus in genere quantitatis, quæ est res simpliciter, & absolute.

60 Dices lineam, & superficiem non esse vniones, quatenus diuisibiles sunt: sed potius quatenus sunt indiuisibiles, ac proinde sub ratione diuisibilitatis sunt res, & sub ratione indiuisibilitatis sunt modi.

61 Sed contra primo, quia iam late demonstratum manet *sezione superiori* lineam, & superficiem non solum vt indiuisibiles: sed etiam vt diuisibiles esse vniones; ergo sub omni ratione tam indiuisibilitatis quam diuisibilitatis sunt modi; ergo nullo modo possunt esse res; ac proinde nullo modo possunt esse species completæ quantitatis.

62 Secundo contra, quia impossibile est, vt aliqua entitas sit res simpliciter, & absolute quatenus positua entitas in aliquo genere, ac proinde sit absolute, ac simpliciter species completa in aliquo genere, & solum quatenus distinguitur ab alia specie completa illius generis, & quatenus dicit negationem illius sit modus in illo genere; v. g. impossibile est quod homo, quia est animal rationale sit species completa in genere substantiæ, & solum ratione distinctionis quam habet ab equo, & ratione negationis equi sit modus in genere substantiæ: sed per vos linea, & superficies quatenus sunt entia positua, videlicet longa, & lata sunt species completæ quantitatis; ergo impossibile est, quod ratione indiuisibilitatis, per quam superficies distinguitur à corpore, & linea distinguitur à superficie sunt modi quantitatis.

63 Quod autem indiuisibilitas profunditatis, quæ dicit superficies, sit distinctio superficiei à corpore patet evidenter, quia per vos talis indiuisibilitas est negatio profunditatis, aut partium profundarum separabilium in superficie: sed profunditas est corpus: ergo negatio profunditatis in superficie est negatio corporis in ipsa: sed distinctio in sententia Patris Suarez est negatio

vnus respectu alterius, vt v. g. distinctio hominis ab equo nihil aliud est, quam negatio equi existens in homine: sed indiuisibilitas superficiei est negatio corporis existens in superficie; ergo est distinctio superficiei à corpore: sed superficies absolute quatenus superficies est, est res, ac species completa in genere quantitatis: ergo quatenus indiuisibilis non potest esse modus in illo genere, quia nulla entitas potest esse simul res, & modus in aliquo genere, quia modus est ita actualis affectio rei, vt non possit etiam per diuinam potentiam existere extra rem, cui coniungitur, res autem est illa, quæ potest existere extra rem cui coniungitur: sed non posse existere extra rem cui coniungitur, & posse existere extra illam sunt prædicata ita opposita simpliciter contradictorie, vt non possint eidem entitati realiter conuenire, ac proinde non ostenditur ab aduersarijs aliquod exemplum in aliquo genere absolute rerum extra calum de quo disputamus, quod demonstrat, aut indicet aliquam rem quæ simul sit species completa ac simpliciter res in aliquo genere, & modus incompletus in eodem genere; ergo si hoc est impossibile, etiam erit impossibile quod eadem entitas superficiei sit in genere quantitatis species completa, & res simpliciter, & in eodem genere modus, & incompleta entitas simpliciter.

Vrgetur, quia aliud munus exercet superficies in sententia aduersariorum (ita vt præter hoc, & præter munus vnionis nullum aliud munus exerceat) videlicet munus termini, superficies enim aut vnit partes corporis, aut terminat vltimo illas; sed vltimus terminus in aliquo genere rerum non potest esse species completa in illo genere: ergo superficies in genere quantitatis non est species completa: maior est ipsa sententia aduersariorum, & minori, minor patet evidenter; ideo supposita talitas in genere substantiæ non est species completa substantiæ, quia est vltimus terminus in genere substantiæ completa; ergo vltimus terminus in aliquo genere non est species completa in illo genere; & ideo etiam in vestra sententia vltimum punctum seu indiuisibile terminans lineam non est species completa in genere quantitatis, quia est vltimus terminus in illo genere, & idem est de mutato esse respectu motus, & ratio à priori est, quia vltimus terminus ordinatur ad complendam rem, non vt tota essentia rei completæ: sed vt pars, & conceptus inadæquatus illius: sed conceptus inadæquatus, & pars ordinata ad complendum non est species completa; ergo vltimus terminus in aliquo genere non est species completa; sed superficies est vltimus terminus quantitatis completæ corporis nimirum: ergo superficies non est species completa quantitatis.

SECTIO V.

Vbi tertia ratio pro nostra conclusione proponitur.

Tertio sic argumentor principaliter, species completa in vno genere non potest deperdere intrinsece essentialiter ab alia specie completa illius generis; sed corpus est species completa

pleta quantitatis; ergo non dependet essentialiter intrinsece ab alia specie completa quantitatis. Tunc sic: corpus dependet essentialiter intrinsece à superficie, & linea; ergo linea, & superficies non sunt species completae quantitatis; hoc antecedens est certum, quia quicquid componitur essentialiter ab alio, dependet essentialiter ab eo à quo componitur: sed corpus componitur essentialiter à superficie, &c. ergo corpus dependet essentialiter ab illa; maior est evidens; ideo enim homo dependet essentialiter ab unione substantiali, quæ datur inter corpus & animam rationalem, quia constituitur essentialiter per talem unionem in esse compositi, & media illa formaliter componitur à corpore, & animo rationali; ergo id quod componitur essentialiter ab aliquo, dependet essentialiter intrinsece ab illo; minor illa satis patet ex supradictis, nam corpus quatenus est species quantitatis est compositum continuum essentialiter per vos, in quo distinguitur essentialiter ab specie discreta quantitatis; itaque corpus tam essentialiter est continuum sicut quantum: sed continuum est compositum essentialiter; ergo corpus est compositum essentialiter, sed compositum continuum compositione, & continuatione constituitur, hoc est, unione inter partes quantitativas, compositio enim, & continuatio quantitativa est quantitatum partialium unio; ergo superficies &c. componitur essentialiter corpus, quia superficies est unio inter partes profundas corporis, ac proinde est continuatio illarum à qua formaliter continuantur partes corporis, & media qua formaliter componunt corpus.

66 Maior prima, & præcipua est manifesta: tum exemplis; tum ratione à priori, exempla sunt innumera, sive in gradu substantiali, sive accidentali, quis enim potest dicere hominem dependere essentialiter intrinsece à leone, equo, vermi, & angue. Item albedo non potest dependere essentialiter intrinsece à nigredine, neque habitus dependet essentialiter intrinsece à potentia in genere qualitaris, licet materialiter, & efficienter dependeat ab illa tanquam à subiecto, & tanquam à causa efficienti, & in genere relationis paternitas non dependet intrinsece, essentialiter à filiatione, & non propter aliam rationem, nisi quia omnes hæ sunt species completae, ac proinde independentes essentialiter ad invicem.

Ratio autem à priori huius est, quia duplex est dependentia, alia essentialis extrinseca, alia essentialis intrinseca; essentialis extrinseca dicitur omnis illa sine qua nullo modo potest esse aut concipi res; vt v. g. creatura nullo modo potest esse, aut concipi sine dependentia à Deo; quæ dependentia dicitur extrinseca, quia terminus, seu extremum à quo dependet res non ingreditur intrinsecam constitutionem dependentis; & in hoc ordine etiam numeratur omnis dependentia specificati respectu specificantis, vt videre est in omni relatione tam transcendentali, quam prædicamentali, & etiam omnis dependentia à causa materiali à qua non componitur res, vt v. g. dependentia quæ habet accidentis à substantia in qua existit; forma materialis à materia prima; dependentia intrinseca essentialis est omnis illa, quam totum habet à suis partibus à quibus intrinsece, & essentialiter componitur; vt est illa, quam habet homo v. g. à materia, vel à forma, vel ab unione. Itaque de conceptu essentiali huius dependentiæ est, vt extremum à quo dependet res componat illam, ac pro-

R. P. Ildph. de Peñafiel Theol. Schol. Tom. I.

inde vt sit conceptus inadæquatus talis rei, & pars illius: sed pars, & conceptus inadæquatus essentialiter in aliquo genere implicat vt in illo genere sit completa ratio, vt videre est in animo rationali, & unione substantiali, qui nullo modo possunt esse rationes completae sive specificæ, sive genericæ in genere substantiæ, quia sunt inadæquati, & partiales conceptus rei seu speciei completae in genere substantiæ: totum enim, & pars adæquatum & inadæquatum, completum & incompletum dicunt oppositionem inter se, ratione cuius non possunt compati in eodem subiecto, nam id quod est incompletum essentialiter, ac proinde quod est pars dicit ordinem essentialem ad complendum, vel componendum aliquid completum; id autem quod est totum, & completum nullum ordinem essentialem dicit ad complendum, & componendum in illo genere, vt homo, & Angelus v. g. dicere autem ordinem, & non dicere ordinem ad componendum dicunt oppositionem contradictoriam, ratione cuius non inveniuntur simul in eadem entitate, & ideo homo non potest componere aliud completum essentialiter, quia essentialiter est totum completum, nam si attente à te interrogetur, quare homo non possit esse aut materia, aut forma, aut unio alterius, hominis, aut alterius completi?

Respondebis indubitanter, quia homo est totum, & completum ens, & implicat quod eadem entitas sit completa, & incompleta, pars & totum simul: ergo absolute implicat, quod vna species completa componat, & constituat essentialiter intrinsece aliam completam: ergo similiter implicabit, quod vna species completa dependeat essentialiter intrinsece ab alia completa, quia dependere essentialiter intrinsece ab illa est componi, & constitui essentialiter intrinsece ab eadem, quod non potest fieri; alias illa esset completa, & incompleta simul.

SECTIO VLTIMA.

Argumenta aduersaria solvuntur.

Ad primum concedo maiorem, & distingo 67 minorem: habent extensionem, &c. ordinatam ad componendum corpus concedo; non ordinatam ad componendum illud nego, vt patet ex supradictis in probatione nostræ conclusionis; vnde licet habeant talem extensionem non sunt species completae quantitatis; sicut in genere substantiæ anima rationalis licet sit vere substantia, non est species completa, quia ordinatur essentialiter ad componendam speciem completam, hominem nempe.

Ad secundum distingo maiorem, quæ sub ali. 68 quo genere distinguuntur, ita vt non ordinentur ad componendum sunt species completae distinctæ concedo; si autem ordinentur ad componendam in illo genere nego, vt patet ex dictis.

Ad tertium nega sequelam, ad probationem ref. 69 pondeo esse possibile corpora quanta distincta essentialiter à quantitate profunda, quæ nunc datur; vnde genus huius prædicamenti erit corpus vt sic, quatenus abstrahit à multis corporibus specie distinctis, de quorum possibilitate non potest dubitari; quia si substantia creata, qualitas, relatio, & cetera accidentia possunt multiplicari specie, quia sunt entia imperfecta in sua essentia,

Kkkk 2 &c